

Szerkesztőség és kiadó hivatal

1160. SIMONFFY-ház a város-
házával szemben

HIRDETMEÉNYEK.

Hirdetési pénzek és a kiadás körüli panaszok,
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők

Bérmintelen levelek csak ismert kezektől
fogadtnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

X. évfolyam. 1883.

Debreczen. Kedd, decz. 18.

265. szám.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre	10 ft —
Félre	5 ft —
Negyedévre	2 ft 50
Egy hóra	1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasábsopetisorszere beiktatásáért 5 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyiltér 4 hasábsopetisorszert 20 kr.

A járvány ellen.

(Z.) Egy oly betegségről panaszko-
dik a magyar társadalom, a mely beteg-
ség ma már mindennapi és veszedelmes
járvány. Sajtában, köz- és magánhelye-
ken, szóval mindenütt aggodva beszélnek
a járványról, — ámde arról, hogy
a járvány miféle óvintézkedések által le-
hetne korlátozandó, szó sincs, vagy leg-
feljebb is az üres szóval marad. Holott
ha a társadalom akarná, akár a főváros-
ban, akár a vidéken, megakadályozhatná
nagyon könnyen.

Csak nemrégiben is tanuja voltam
egy esetnek. Egy barátom jött hozzám
és elbeszélte, hogy egy valaki, minden-
ek nélkül beléköltött. Menjek és provo-
káljam. Azt mondtam neki, hogy nem
megyek. Először is, a párbajnak ellensége
vagyok és csak a legutolsó esetben aka-
rom igénybe venni, másodszor pedig a mitte
itt nekem mondasz, oly valami, a mit
nem tartok lovagiasági tárgynak,
sőt azt tartom, hogy a sértés oly nemü,
mely éppenséggel nem lovagias térre
való, ha már a párbajt lovagias elégté-
telnek nevezzük. Hanem szólíts föl négy
tisztességes embert, azok válasszanak
egy elnököt, és mondják ki, hogy ebben
az ügyben ki a hibás. Mert mondom, én
itt oly sértést látok, mely nem lovagias
térre való, plane ha az előzményeket te-
kintjük.

Es vajjon, kapott az én barátom öt
olyan embert aki pártját merete volna
fogni? Pedig oly igazsága volt, mint a
napfény. Hát aztán még is párbaj lett a
dologból.

Amint tehát az igen tisztelt olvasó-
nak sejtene méltóztatik, a párbajról írok.
A párbajról, amely járvánnyal szemben
a társadalom nem tesz semmit. Egy nagy
városban nem találkozik öt olyan ember,
ki becsületbeli bírásgot merjen képezni
a felett, hogy vajjon ezen összeütközés-
nél ki a hibás? A becsületbírásg leg-
feljebb is azt meri kimondani, hogy pár-
bajképes-e valaki, de hogy a párbajnak

van-e helye avagy nincs? Ennek a ki-
mondására erkölcsi bátorsággal nem bír.

Pedig nem kellene egyeb, mint egy
bírásg mely e felett dönteni merne, és
kimérné mondan, hogy ki a hibás. An-
nak aztán, — ha a hiba oly természetű
hogy jóvá tehető, — kötelessége lenne,
jóvá tenni. És bizonyosak vagyunk benne,
hogy az ily intézkedés a párbajok szá-
mát legalább is háromnegyedrészrel de-
valválná.

Hiszen minden városban van Ka-
szinó, mely a városi társadalomnak ugy-
nevezett elitjét képezi, s irányá-
dásra van hivatva. Hát kísértse meg va-
laki, Inditványozza a Kaszinóban (bár
hol és bár melyikben) egy ily bírásg
alakulását. Válasszon a kaszinó saját ke-
beléből öt tagot, kik arra legyenek hi-
vatva, hogy párbaj ügyekben — fent em-
littem, — bírásgot képezzenek. Megye-
e hozzájuk valaki avagy nem? Ne tör-
ődjenek vele, csak alakuljanak meg,
szóval tudja meg a közönség, hogy egy
ily bírásg létezik, melynek itéletét a ka-
szinó magáévá teszi, s bizonyára az
egész város. Nem kell ide sem kormány,
sem törvény sem törvényszék, csak egy
ily bírásg minden városban, hogy aki
magát ártatlanul megsértettnek, zakla-
tottnak hiszi, avagy igazságáról meg van
győződve, legyen hova fordulnia. Mert
méltóztatnak elhinni, a legfőbb párbaj-
eset onnan származik, mert a felek arra,
hogy valaki felettük igazságot szolgáltat-
son, módot találni nem bírnak, elvégzik
tehát oly uton, melyhez legkönnyebben
hozzá férnek. De legyen egy önkéntes
bírásg, melyet nem a kormány, hanem
maga a társadalom állít fel, már az első
évben bebizonyítja szükségességét.

— A megyei tisztújítási választások
a tegnapi napon kezdtüket vették. Eddig a
következő értesítések jutottak el hozzánk:
Veszprém megye törvényhatósági bi-
zottsági gyűlésén Vég hely Dezső Vesz-
prém megye alispánjává egyhangulag nagy él-
jenések közt megválasztották.

Arad megye törvényhatósági bizottsá-

gának tisztújító közgyűlésén alispánná Or-
mó s Péter eddigi alispán lett megválasztva
361 szavazattal Urbán Iván 87 szavazattal
szemben. Ezenkívül újra megválasztott egy-
hangulag: Szatmáry Gyula főjegyző.

Pozsony megyei tisztviselőkké közfel-
kiáltással megválasztották: Alispán: Schott
József, főjegyzővé Klempa Bertalan, fő-
ügyész: Petrovics, alügyész: Olgyai
Árpád, főorvos: Lendvay Béni stb.

— Megyei határok rendezése. A né-
mely megyék határainak, egyes községek és
puszták átsatolása által való kiigazításáról
szóló törvényjavaslat, mint értesülünk, most
már indokolásával együtt véglegesen szöve-
gezve van, s annak az országgyűlés elébe
leendő terjesztése a jelen ülésszak alatt meg
fog történni. Ezen törvényjavaslat néhány,
igen céliránytalannak bizonyult beosztás
megváltoztatását s az ezen beosztások által
érintett törvényhatóságok, községek, puszták
és t. rületek méltányos igényeinek kielégíté-
sét lesz hivatva eszközölni. Számos község
és ezek lakosainak fontos érdekei s több évi
surlódásoknak megörvösítése voltak az irány-
adók ezen törvényjavaslat megállapításánál,
már abból is világosan kitetszik, hogy a
tervezett átsatolások a közvetlenül érde-
keltek érveinek meghallgatása mellett álla-
pittatik meg.

A debreczeni kölcsönös-se- gélyező-egylet alapszabályai- nak tervezete.

(Folytatás.)

V. Fejezet.

A tagok kiválása.

13. §.

A tagság megszűnik: ha a tag

a) meghal,
b) elszegényedik,
c) ha távolabb fekvő község kötelé-
kébe véteti föl magát,
d) ha csőd alá jut,
e) ha az 1875. évi 37. t. cz. 235. §-
hoz képest 6 hóval előzőleg felmond, mely
esetben a kilépés csak azon ültetv. végén
történhetik, melyben a felmondási 6 hó utolsó
napja esik.

Az a) b) c) d) alatti esetben a heti be-
tétel 4% kamattal, az e) alattiában a befizet-
ett összeget minden kamattal nélkül vissza-
kapja.

Az összeg az a) alatti esetben az el-

halt törvényes örököseinek kértére; a b) és
c) alattiában maguknak a tulajdonosoknak, a
d) alattiában a csődtömegnek adatik át.

Az elősorolt esetek bármelyikében 100
frtig terjedő összegek 14 nap után, 100—
500 frtig 1 hó után; 500—1000 frtig 2 hó
után s 1000 frtn felül 3 hó után, az e)
alatti esetben pedig az 1875. évi 37. t. cz.
254. §-ban meghatározott idő alatt fognak az
illetőknél, de csak a nyert kölcsönök s neta-
láni egyéb teher levonása után kiszolgál-
tatni.

Az elhalálozott tag örökösei vagy a
csőd alá jutottak tömege a szövetséget kö-
telekiben megmaradhatnak, de e joggal a
terheket és kötelezettségeket is átvenni
tartoznak.

VI. Fejezet.

Üzleti viszonyok.

14. §.

A kölcsönzésekéről.

Kölcsönöket az egylet csak saját tag-
jainak nyújt, azonban soha kevesebbet 5 frtnál
és a közgyűlés további intézkedéseig nem
többet 200 frtnál.

15. §.

Minden egyleti tag hitelkélye rende-
sen csak annyira terjedhet, a mennyit a hat
évi ciklus alatt befizet. A ki azonban be-
tétéleihez aránytalanul többet vesz ki — azaz
kivételesen kedvező pénztári viszonyoknál na-
gyobb kölcsönt nyer, mint a melyt betéte-
leivel fedezni képes, annak az összeghez
mértén — de legalább is 10%-ot kell fél-
évenként a tőkéből törlesnie.

16. §.

A kölcsön-adás szabályaiul rendszerint
a következők szolgálnak:

A) külön biztosíték nélkül minden tag
oly kölcsön-összeget kap, mely az általános-
lag befizetett összegnek 1/5 részét tul nem
haladja.

B) az említettnél nagyobb összegek
biztosíték mellett szolgáltatnak ki és pedig:
a) ha az adós a kölcsön-összeget teljes
biztonságot nyújtó ingatlan birtokára telek-
könyvileg zálogjoggal bekebelezeti, vagy
b) ha az egyenes adós mellett még egy
vagy két készfizesítő kezes — ha nem is egy-
leti tagok — jótállást vállal, kiknek jótállása
elfogadatik, — vagy

c) ha az adós vagy helyette más egyén
biztosítékul elfogadható kötvényeket, ugy
általános, mint helyi értékpapírokat, ezüst,
arany és ékszer árukat, vagy könnyű rom-
lásnak divatváltozásnak s tűzveszélynek ki
nem tett iparszártyákat és terményeket kézi
zálogul letesz.

sodik nap estéjén Dezső századával Mosonba
érkezett, s még az nap innen tovább Óvárig
nyomult.

Itt a kifáradt huszárság pihenőre szállt.
Alig igazította meg azonban lovain a
nyerget a legénység, midőn egy óvári polgár
jelent, hogy egy kis csapat horvát a csal-
lóközbe requirálni indult s még vissza nem
tért. Dezső rögtön jelenté századosának, hogy
ő kész néhány emberrel, ezen jó madarak
kézrekerítésére indulni, mire meg is nyerte
annak beleegyezését.

Török és Szombati nevű tizedeseket, s
néhány huszárt maga mellé vevén, a bécsi
országútra jó kedvvel indult meg az ellenség
felkeresésére.

Alig negyed órai haladás után négy
szeker jött rájuk szemközt s Dezső harsány
hangon kiáltott az elsőre, hogy megállj!

Abban a perczben egy golyó sivitott el
füle mellett s a másik perczben veres sapkás
serezsánerek ugráltak le a szekerekről. Dezső
megadára szállította fel őket, de azok „kein
pardon“ kiáltással vetették magukat a hu-
szárságra.

No hát a mi erre következett azt nem
lehet tollal leírni. A védelem dühös volt, de
a huszár kardja osztotta a halált rettene-
tesen s félóra múlva már egyetlen horvát
volt életben, az is nehéz sebekkel borítva
vitetett be Óvárra hol nem sokára meg is
halt.

A huszárok közül ez éjjeli harcban
Dezsőnek egy kedves pajtása esett el Soós
nevű nagykorúsi fiu, kit a horvátok golyója
épen szíven talált.

(Folyt. köv.)

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Isten keze.

— Elbeszélés. —

Írta: Péter Gábor.

(Folytatás.)

Az 1848. év tavaszán már Pozsonyban
volt osztályával mint őrmester a hol is az
ezredet gróf Lamberg Ferencz osztály-
bírónok a magyar alkotmányra felel-
kette.

Innen már másnap Nagy Kanizsára in-
dult az ezred hol azon időben Ottinger Fe-
rencz volt a parancsnokló dandárnok, ki nem
sokára — mint mondá — értekezés végett
Jellasicshoz ment és többé vissza sem is-
tért. Helyét gr. Teleky Ádám foglalta el, ki
mellé kormány biztosul a hallhatatlan emlékü
Csányi László volt rendelve.

Hogy milyen szellem uralkodott akkor
a magyar ezredeknél ezt nem szükséges fes-
tenünk, a történet írók feljegyezték azt. A
legénység a szabadságról lángolt, a tisztikar
— tisztelet a kivételnek — az osztrákokhoz
szított, s nem kis gondot adott a magyar
kormányoknak.

Dezső egyik szeptemberi napon fáradtan
tért haza a gyakorlatokról s szomorú gon-
dolataival tépelődve ült kis szobáscájában.
Az idő éjjelre járt s ő még mindég nem gon-
dolt a pihenésre. Megunta már ezt a bizony-
talanságot is. Harcotól óhajtott háborgó lelke,
melyben dicső halált hajlong, harcot, mely
megszabadítsa a kintz gondolatoktól. Övére
gondolt, kiket ugy szeretett s a kiket
nem fog viszont láthatni többé.

Egyszerre a trombiták megharsannak
az utcákon, riadót funak s ő mint puskából

kilőtt golyó rohan hű lovához s percz alatt
századánál termelt.

A legénység harcra készen áll — de
vezetője nincs. Jellasics betört, közeledik, a
huszárok égne a vágtyól, hogy szemtől
szembe nézhessenek a jogbitorlóval, hanem
a százados ur beteg. Az utánna követ-
kező Jerzy Adolf főhadnagy szinte beteg.
Matyasovszky Ferencz hadnagy dettó gyen-
gélkedő, igéri egyébiránt, hogy csak vezesse
Dezső a századot, utánna fog jönni mihelyt
lehet.

Utánna fluk! kiáltá Dezső kardját
villogtatva a győnge holdfényén, ha min-
denki elhagyottát velünk van Isten s a za-
badtság.

S megindult a huszárság mint zúgó
forgeteg, pokolra kívánván valamennyi ár-
ulót s Molnárinnál a második századdal egy-
sülvén a Mura vizén komponon átkelvén reg-
gelre Kottoriba érkezett.

Itt gróf Teleky Ádám várta már őket
mindkét kezében egy-egy rendelettel, melyek
egyike azt rendeli, hogy ha a horvátok a
határt átlépédk, fegyveres erővel kell őket
visszavenni, a másik rendelet Jellasicshoz
volt intézve de a magyarok kezébe került, s
annak azt hagyta meg, hogy a magyar had-
sereget fegyverezze le s Budapestet fog-
lalja el.

Uraim! vitéz bajtársak! kezdé a beszé-
det Teleky — azt hiszem mi a magyar mi-
niszterium rendeletének tartozunk engedél-
meskedni, annál fogva — miután tény, hogy
Ottinger már a mi csekély számunkat elárulta,
tény, hogy ellenünk 40.000 ember és 48 ágyu-
áll, mi pedig csak három ezren vagyunk,
három rossz ágyuval, ne kockáztassunk egy-
előre semmit, hanem vonuljunk vissza, míg
erősítést kaphatunk, miha megnyerünk, a

Az értékpapírok és értéktárgyak megállapított értékük 3/4 részéig, természetű nyek és iparcikké pedig valódi értékük feléig fogadtatnak el fedezetül. Ez utóbbiaknál azonban csak azon esetben, ha a kölcsönt igénylő a rendes kamatokon kívül rak-tári, biztosítási, fentartási költségek — a törzsdíj és becsüdják fedezésére magát kötelezi.

17. §.
Minden kölcsönzésnél a kamatláb 6%-al vétetik, de a kölcsönt-nyerő, valamint a kamatozat, úgy a kezelés költsége fedezésére szolgáló kezelési díjakat legalább negyed-évenként előre megfizetni tartozik.

A kezelési díjat, mely a kölcsönösszeg 2%-ját túl nem haladhatja, az igazgatóság állapítja meg.

18. §.
A kölcsönkérés előjegyztetés után tör-ténik, miért is e czélra külön előjegyzési könyv vezetetik.

Több folyamodó közül az bir elsőbbséggel, kinek igénye korábban jegyeztetett elő, mely oknál fogva minden tag feljogosít-atik kívánni, hogy az őt illető előjegyzés jelenlétében iktattassék be az előjegyzési könyvbe.

Ezen szabály alól csak szegényebb sorsu s 100 forintot meg nem haladó kölcsönt kérő, avagy rögtönhi segély által tete-mes csapatól megmenthető egyleti tagnál tétethetik az előjegyzési sorrenden kívül ki-vétel.

A kérendő előlegek vagy kölcsönök megajánlhatása s az adandó összeg mennyi-sége felett az igazgató tanács jelenlevő tag-jainak többsége határoz.

19. §.
Azon tag, ki kölcsönzésbeli kötelezett-ségének meg nem felel úgy, hogy csak per-utján kajtatnék be, jövőre hitelvesztettnek nyilvánítatik.

20. §.
Előlegek és kölcsönök szabályszerűleg 3, de legfeljebb 6 hónapi időtartamra adat-nak. Hosszabbítások, mint új kérendő előle-gek vagy kölcsönök tekintendők.

(Folyt. köv.)

Értekezlet az orsz. kiállítás ügyében.

Az 1885. évi budapesti országos kiállít-ás érdekeinek előmozdítása ügyében Si-monffy Imre kir. tanácsos polgármester közös tanácskozmányra hívta egybe a hely-beli intézetek, testületek, egyletek és ipar-társulatok előjárót, valamint a tekintélye-sebb gyárosokat és iparosokat. Megjelentek összesen mintegy negyvenen.

Elnöklő polgármester üdvözlőlvén a meg-jelenteket, előadja hogy a jelen értekezlet tárgyat képezi azon három kérvény, mely a debreczeni kerületi kiállítási bizottság a helybeli gazdasági egylet és az iparos kör-résztől a városi tanácshoz beadatott, s mely-ben nevezett testületek arra hívják föl Deb-reczen város törvényhatóságát, hogy mint nagy birtokos és mint termelő a helybeli termelőképes gazdák és versenyképes ipar-osok bevonása mellett az 1885. évi budapesti országos kiállításon oly együttes (collectiv) kiállítási rendezésével vegyen részt, mely együttes kiállítás úgy Debreczen városa jó hírnevéhez, mint fejlett gazdasága és ipari haladásához méltó legyen.

Az e tárgybán kifejtett hosszas vitából kitűnt, hogy az értekezlet egyhangú nézete

az, miszerint Debreczen városának ezen első nemzetikiállításun-kon egy nagyobb szabásu együt-tes kiállítással minden esetre részt kell vennie; csupán az e te-kintetben követendő eljárás módzatai iránt tértek el a nézetek. Felhozott főleg, hogy egy a gazda közönség, mint az iparos osz-tály a kiállításban való tömegesebb részvé-teltől azért tartózkodik, mert kiállítása sok költségekbe kerül, s ennél fogva tekintettel a bejelentési határidőnek közeli lejárására, félő hogy a tapasztalt közönységgel folytan a kiállítás érdekei ezen városban veszélyez-tetve leendnek, a mi a városra, mint er-kölcsi testületre bizonyára nem volna elő-nyös.

Ezen érvelések következtében az ér-tekezlet által lelkesültséggel fogadtatott azon indítvány, hogy kértetnek fel polgármester ur, miszerint a legközelebbi szombaton tartandó városi közgyűlésen terjessze elő pártolólág azon kérelmet, hogy a debreczeni kiállítók-nak tárgyaik után fizetendő térdíjakat — és szállítási költségeket a város fedezze; ez által lehetővé tévén, hogy e városból a kiállításban való részvé-telre még e hó 31-ikéig minél többen jelent-kezzenek.

Ezek után a jelen voltak következő ha-tározatban állapodtak meg; az értekezlet az együttes (collectiv) kiállítás rendezésének eszméjét magáévá teszi, s ennek kivitele czéljából szükségesnek tartja, hogy a városi tanács a helybeli iparosokat és gazdákat egy a jövő vasárnapon tartandó nagy gyű-lésre egybehívja, s azokat a város anyagi támogatásának kiállításba helyezése mellett a kiállításban való részvételre buzdítsa. Ezzel az értekezlet véget ért.

Nyilatkozat.

Tudomásunkra jutott, hogy a helybeli casinónak f. hó 16-án tartott közgyűlésén, a casinó egyesületnek jegyzője Boczkó So-ma ur a helybeli (jogi és gazdasági) felsőbb tanodák hallgatóiról oly módon nyilatkozott, hogy ezen hallgatók „eddig legalább tisztességesen viselték magu-kat és a casinó látogatására az elnökötől az engedélyt ki-kérték, ezt azonban már jelen-leg nem teljesítik, engedély nélkül járnak be, az ujságot, tekeasztalokat elfoglalják stb.

Ezekkel szemben nyilatkoztattuk, hogy a tanév kezdetén egy néhányan közülünk Dr. Vedródi Viktor tanár urat mint a cassi-nó rendes tagját, fel kértük, hogy a fennál-ló szabályok értelmében ajánlana minket ál-landó vendégeikül. A nevezett tanár ur ezen ké-relmünknek engedve egy ívet bocsátott ki azon czélból, hogy mind azok a kik a cassi-nó állandó vendégei lenni akarnak, magukat alá írják; a mi egy néhány napot vett igény-be. Ezen ívvel az elnök urnál tisztelegve, az engedélyt az idén is épen úgy ki kértük és megnyertük, mint a megelőző években; és azon kérdésünkre, hogy ezen néhány napig, míg az ívre az aláírások folynak szabad-e a casinó helyiségeit látogatnunk? Dr. Ve-dródi Viktor tanár ur azt nyilváníttotta, hogy az, az eddigi ussual nem ellenkezik, azonban az engedély kérésével késni nem szabad. — Ennek következtében mi azon véleményben és meggyőződésben vagyunk, hogy a tisztesség szabályai ellen nem vétet-ünk, és kénytelenek vagyunk nyilvánítni, hogy Boczkó urnak azon nyilatkozatát, a

melynél fogva ő minket a tiszteletlen maga-viselettel vádolt, ezen nel határozot-tan vissza utasítjuk.

Debreczen 1883 Decz. 17-én.

A gazdasági tanintézet hallgatói.

Nyilatkozat.

Alól írott a gazdasági tanintézet hall-gatóinak fentebbi nyilatkozatát átolvasván egész lelkiismerettel bizonyíthatom, hogy mind az, a mi a személyemre vonatkozólag abban foglaltatik, a valóságnak megfelel, és én a magam részéről is egészen helytelennek és alaptalannak nyilvánítom azon vádat, a melyet Boczkó ur a gazdasági tanintézet hall-gatói ellen felhozott.

Debreczen 1883. Deczember 17.

Dr. Vedródi Victor

gazd. tanint. tanár.

Napi hírek.

— A karácsonyi ünnepek közeledte már mindenféle meglátás utcaikon, hol már a karácsonyfákat is árulják. Lázasan sürögnek a kereskedők és segédjeik. Arról van szó, ki tud hatásosabb csoportot létesí-teni a kirakat tükörűvegei mögött. Legjobb dolga van a divatkereskedőknek. Egy vég, zseniális redőbe szedett, halvány rózsaszín selyem... melléje egy vég méla-bus leomló bordeaux bársony... közbe egy kaczerkódva félig nyílt legyező, egy fűzér párisi művirág, csipkegallér, szalag, csokor és kéjsóvár pillantások majd elnyelik a ca-salogtató csoportot. Műárusnak is jó lenni: Fayence tányérok, bronzállványok, kristálykupák, ébensekények és a divatos porcellán csecebecsék ezrei, kitűnő anyagot szolgáltatnak a közönség esődítésére. — K ö n y v k i a d ó k az ő pompás kötésű ki-adványaikkal érik el a kívánt hatást. A z é k s z e r e k fekete bársony polcain ugyan-csak ragyog a sok gyémánt, opál, gyöngy, arany, ezüst drágaság. De a szegény fűs-zeresek! Mit tegyenek ezek, hogy ka-rácsonyi kirakatukba poezist vegyítsenek? Ugy-e majdnem hihetetlen, hogy hering, sajt, kolbász, mustár és csukorsüveg ilyen ambi-ciót érlelhessen? Pedig ugyancsak csiklan-doza inyüket a számtalan apró prózából összeállított költői egész. Örvendetes moz-galom indult meg. Az ipar minden terén a ho-nifélé hajol az érdeklődés. Kezdi belátni, hogy szükségtelen a sok magyar pénzt ki-küldeni, mikor mi is produkálhatunk elég szepet és jót. Vagy talán a herendi porcel-lán, a pécsi fayence, a kobányai bronz, a zay-ugrózi üvegáru, a besztercebányai és vaj-dahunyadi kitűnő játékszer, az aranyosma-róti szöngy és kárpit a tajtékpipa, könyvkö-tés s bordszám nem olecsobb s szebb-e, bármely féle külföldi iparcikkéknél? Derék ke-reskedőifjaink most már nem azt szeretik ki-nálgatni, a mi párisi, londoni, bécsi; hanem büszkén, önértzetesen, s majdnem a lelkes-e-dés hangján dicsérik fel azt, a mi honi. A pénzes embereknek most már a sor megmu-tatni büszké lehetnek-e a Merkur hívei a vevőközönségben is arra, a mi — honi.

— Simonffy Imre kir. tanácsos pol-gármester ur vasárnap délelőtti értekezletre hívja össze az orsz. iparkiallítás ügyében a helybeli összes iparosokat és a gazda kö-zönséget.

— Szavazhatnak-e a városi tisztvi-selők a tisztujtás alkalmával. Városunk pol-

gármestere a belügyminiszteriumhoz kérdést intézett, hogy a küszöbön levő általános tisztujtások alkalmából azon tisztviselők, kik a törvényhatósági bizottságnak sem leg-több adófizetés alapján, sem választás útján nem tagjai, hanem az 1870. évi XLII. tör-vénycikk értelmében tisztí minőségüknel fogva szavazati joggal vannak felruház-va, ezen szavazati jogukat a tisztujtó köz-gyűlésen gyakorolhatják-e? Hasonló kérdé-sel járult több megye is. Ez utóbbiakra néz-ve a belügyminiszter kimondotta, hogy a ilyen tisztviselők, dacára annak, hogy a választást megelőzőleg az egész tisztikar lemond, állásukkal járó teendőket mindad-dig teljesíteni lévén kötelesek, míg az új tisztikar helyét el nem foglalja, s így őket mint tényleg létező tisztikart a teljes fele-lősség terheli — ebből természetesen kö-llyk, hogy azon jogok gyakorlásától, melyek kel tisztí minőségükből kifolyólag birnak, ad-dig, míg hivatalukat utódaiknak át nem ad-ták meg nem foszthatók, vagyis a tisztuj-táshoz szavazataikkal törvény szerint hozzá járulhatnak.

— Járvány. Több oldalról vesszük a megdöbbentő hírt, hogy városunkban a jár-vány a gyermekek között riasztó módon szaporodik. A szülők aggodalommal néznek a jövő elé, s a hol még baj nincs is, ott is kétségbeesés uralkodik a szomszéd család-nál fekvő beteg gyermekek láttára, mert ma már csaknem minden harmadik negyedik es-ládban van egy két beteg gyermek. — Hal-lunk ugyan a járvány bizottság ülésezeiről, de intézkedéseit nem látjuk. Az iskolák be-zárását a már elkerülhetetlen szükséges-nek tartjuk, és ha e tekintetben a hatóság és az iskolai igazgatóságok nem intézkednek ak-kor tegyék meg azt maguk a szülők, és ne engedjék gyermekeiket az iskolába legalább ad-dig míg teljesen megnyugtató hírrel nem szol-gálhatnak. — A járvány ma már oly aggasz-tólag lépett fel, hogy tovább mi sem hallgat-hatunk. Kötelességünknek tartottuk a tulzot hírekkel szemben megnyugtató szavunkat feldmelni, de a mikor már a járvány ime nagymértékben kezd fellépni mi elsősk aka-runk lenni, kik sürgős óvintézkedések megté-tele a hatóság és szülők figyelmét felhívjuk.

— Az alsó szabolcsi tiszta szabályo-zási társulat ma megkezdte választmányi ülésezeit. Az elnöki teendőket gr. Des-sewffy Aurél vezeti, s a tagok között ott lattuk gr. Andrássy Manót is.

— A depr. gazdasági tanintézet hall-gatói és Dr. Vedródi Viktor tanár urtól nyil-atkozat foglaltatik lapunk mai számában. E nyilatkozatnak mi helyet adtunk, hogy egy-dolalsággal ne vádolassunk, azonban a casino közgyűlésén jelen volt tudósítónk elő-adása szerint az igazság megvilágítására tartozunk annak kijelentésével, hogy Boczkó ur felszólalásában egy szó sértést sem mon-dott, hanem igenis megjegyezte, hogy iga-zolvány nélkül többen járnak be a casinóba. E kijelentést s az azzal kapcsolatban tett indítványt a közgyűlés egyhangulag helye-sztelte. A gazdasági tanintézet hallgatói kö-zül ebben az iskolai évben csak ketten bir-nak még igazolvánnyal más kettő pedig még igazolványát nem váltotta ki. A múlt évben kiadott látogatási engedély nem szól ezen évre is, s így magok a nyilatkozó urak sem látszanak tudni, hogy ez idő szerint kettőnél többen is feljárnak a kaszinóba.

Ismétlőjük, ho-
lességéhez hiv-
szívesen kijel-
valószínűleg
okot, mert Bo-
sértő szóval e-
gatóról.

— A Sz-
hirdetését ajá-
gyelmébe.

— Vasa-
hogy a folyó-
1884 január 1-
a debreczeni
december hó-
jelzett ünnep-
kon fog megté-
17-én Debrecz-
— D. N.

lajdonosnak m-
tésére felhívju-
jelzett üzletb-
nek nagyvált-
árban kaphat-
nos, finom cz-
— Névv.

Vilmos szabad-
vezetéknevéne-
lügyminiszter-
— A „F-

pesti kir. feny-
érkeztek aaké-
lati iratok a
értesítésével,
joga felfügges-
Czárán vizsgá-
la megidézett
kedjék.

— 5-8-
vagy füstölve
Lajos piac-
X. Az u-

tozás is bekö-
Farkas kö-
ajánlhatjuk.
közönség igé-
giteni, ugyan-
fogásban rész-

X A h-
szoros értel-
ziasszonyaink
tehát egy illó-
miatt magáva-
szívesen figye-
és könnyen k-
gépekre, me-
fogva ujjaban-
ték ki a legu-
a forrárt N-

2145 sz. bir-
ép oly ére-
Kéz- és lábba-
szerűbb és l-
látva a legelm-
szegélyek kés-
szegéshez, fo-
kához, mely-
hatással birn-
megszerzése-
tével, mivel a-
is kaphatók,
beszerzése m-

A tiszta

Nincsen
Szigoru arcz-
lommal ülne

EGY CSÓKÉRT.

Irta: Capendu Ernő.

(Folytatás.)

Figyelve ezéloztam. A harmadik tapsra megrántam a pisztoly ravaszát... Don Paquo hanyatt esett. Feléje siettem, midőn felemelkedni láttam.

— Bocsánat, — mondá, — nem vagyok megebesesülve.

Golyóm a pisztolya csővében ütődve, melyet mellén összefűzött kezében tartá, onnan, arczába szökött.

Az ütés heves volt és ez veré le a her-ceget.

Elfoglalám előbbi helyemet s vártam. Don Paquo tüzelt.

Allva maradtam, de jobb karom könyö-köm fölött össze volt zuzva.

A sebész hozám sietett s ruháimból ki-voná kezemet. A tisztek egyike lovára pat-tant és nyugágyért futott. A fájdalom, mit éreztem borzasztó volt. De volt mégis any-nyi erőm, hogy el nem ájultam.

A herceg figyelemmel szemlélt engem. Es mint első alkalommal úgy most is felém közelít, s lehajolva így szól:

— Az élő Isten nevére ne óhajtsa őt látni!

XXII.

Két év és huszonnégy nap.

Az utóbbi mondat kiejtése után, melyet don Paquo de Sandoval sir Williams-hoz intézett volt, — ez utóbbi betevé a kéziratot a többi közé, honnan azt az iméut kivéve.

A parancsnok meglepetve bámult reá. — Ennyi az egész? — kérde.
— Nem! — válaszolt Williams.
— Ugy hát...

— Az olvasás farszt, — mondá ő, —
— Magam is szívesebben hallgatom önt ha beszél, — mond Róbert. — Midőn az ember olvas, egész figyelmét lekötí a szem és az arcz nem fejezi úgy ki a gondolatokat, mint kellene. Ha pedig szóval adjuk elő, az épen ellenkezőleg áll.

— Mivel ha szóval mondunk el valamit, előbb érezzük, mielőtt azt kifejeznők, holott ha olvasunk, azt csak később érezzük.

— Nagyon is igaz, a mit ön állit, édes lord. Folytassa tehát, kérem. Az érdekesség igen nagy és óhajtom ismerni harmadik találkozásukat.

Sir Williams egy új szivarra gyújtott s azután könnyedén hátra dőlt karszékeiben, jó illatu bőrre füstöket eresztve a szoba mennyezete felé.

— Hasztalan volna, édes Róbertem, — kezdé az ő rendes nyugodt és vig hangján, mely a komoly drámai előadással igen szép ellentétben volt, — hasztalan volna (legalább azt hiszem) önnök azt mondani, hogy a don Paquotól kapott sebben nem haltam meg.

Róbert mosolyogva igenlőleg inte.

— Ugy a hogy lehetett, gyógyíttatám magam Óranban — folytató Sir Williams. — Kigyógyultam és ismét a tengerre szálltam. Nem tudtam hova lett a herceg és só-gornője.

A mi tudomásomra jött, csakannyi volt, hogy betegségem ideje alatt naponként két-szer tudakozódott utánam, és csak akkor utazott el, midőn már veszélyen kívül valék.

— Különös ember! — mondá Róbert.

— Jól felejte ki magát, édes barátom, mert bárhol találkoztunk is párbajban vagy azonkívül, folytonosan a legélénkebb rokon-szenvet, különös hajlamot, és legmélyebb tiszteletet tanúsított irányomban.

— Es azután, Williams?

— Azután Tonytól kezdősködtem. Ő semmi tudósítást sem volt képes adni. Don Paquo éjjel hagyta el Orant, a nélkül, hogy valakit értesített volna; Tony azt vélte, hogy azon éjjel egy hajónak kellett jönni Mers-el-Kebirből utának. Annyi azonban bizonyos, hogy azon éj óta se őt, se a hercegnőt, se kíséretéből senkit se láthattunk.

— S így természetesen azt se tudhat-ta, hogy merre távoztak.

— Természetesen; mint mondá.

— Nos mit tettek hát.

— Azt, a mit mindenkinek tennie kellett volna helyzetemben. A hercegnő kere-sésére szántam el magam, még pedig ket-tőztetett erélylyel.

— Ertem!

— Három érzellem késztette erre: a sze-relem, kíváncsiság és a sértett kevélység, az emberiség ezen három erős indoka.

Mert, édesem, az érzelme erkölcsileg az élet lelke, ha szabad így fejezni ki magamat. Az érzelme, mely bennünk uralg, tehetségeink tényeivel összevegyül. Az akarat és ész nem birnak ezen hatalmas indoknak ellent-állni.

A stoikusoknak legnagyobb hibája az volt, hogy az érzelmet meg akarták sem-míteni. Ellenkezőleg van pedig, mert ez min-dig tágasb tért foglal el. Ugy áll ez, mint a szépszéztben, a szép az érzéssel támad, mielőtt azt a gondolattal megítélhetné. S így ha egy érzelme befolyása nagy, még nagyobb leend az, ha három egyesül. Szerelem, ki-váncsiság és sértett büszkeség! Szív, lélek és ész le vannak bilincselve. A harc izso-nyu arányban növekszik.

Kerestem és kutattam egész Európá-ban. Néhány hó mulva megtudtam, hogy don

(Folyt. köv.)

miniszteriumhoz kérdést
szűzben levő általános
aból azon tisztviselők,
gi bizottságnak sem leg-
ján, sem választás után
az 1870. évi XLII. tör-
en tisztí minőségüknel
ggal vannak felruház-
fogukat a tisztújító köz-
tják-e? Hasonló kérdé-
re is. Ez utóbbiakra néz-
er kimondotta, hogy a
daczára annak, hogy a
leg az egész tisztika-
járó teendőket mindad-
n kötelesek, míg az új
nem foglalja, s így őket
tisztítkart a teljes fele-
ből természetesen fog-
k gyakorlásától, melyek
ól kifolyólag bírnak, ad-
utódaiknak át nem ad-
atják, vagyis a tisztuji-
ál törvény szerint hozzá

Több oldalról vesszük a
gy városunkban a jár-
szótt riasztó módon sza-
aggadalommal néznek a
meg baj nincs is, ott is
lik a szomszéd család-
mekek láttára, mert ma
harmadik negyedik csa-
beteg gyermek. — Hal-
bizottság üléseiről,
látjuk. Az iskolák be-
kerülhetetlen szükséges-
tekintetben a hatóság és
gok nem intézkednek ak-
maguk a szülők, és ne
az iskolába legalább ad-
nyugtató hírrel nem szol-
ány ma már oly aggasz-
y tovább misem hallgat-
eknek tartottuk a tulzott
megnyugtató szavunkat
or már a járvány ime
tellepni mi első ak-
s óvintézkedések megté-
ülők figyelmét felhívjuk.
bólesi tiszta szabályo-
egkezdette választmányi
i teendőket gr. Des-
zeti, s a tagok között
ssy Manó is.

zdasági tanintézet hall-
Viktor tanár úról nyi-
lapunk mai számában. E
elyet adtnak, hogy egy-
adoltassunk, azonban a
elen volt tudósítónk elő-
gazság megvilágítására
entésével, hogy Boczkó
gy szó sértőt sem mon-
megjegyezte, hogy iga-
an járnak be a casinóba.
azzal kapcsolatban tett
egyhangulag helye-
tanintézet hallgatói kö-
rben csak ketten bir-
nyal más kettő pedig
em váltotta ki. A mult
tási engedély nem szol-
magok a nyilatkozó urak
hogy ez idő szerint
feljárnak a kaszinóba.

erezegnő Brasiília té

és Rio-Janeiroban kö-
egész családjával ott
tagját volt szerencsém

a Rio-Janeiroban és így,
a valék don Francesco
hercegnő férjének. De
s don Paquo felől tu-
re adták, hogy nem rég
hová családi érdekek
en kikerültük egymást.
lt őket követni, a má-
ni.

eti, nagyon kellemetlen
mál inkább, mivel midőn
legényével a Raján utaz
ndata, mely mélyen be-
e, s melyet mi sem volt
i. Azon mondat az volt,
vali házasságára vonat

az? Kérdé Róbert.
zegnő saját szavait is

gy vannak oly egyének,
csak szerencsétlenséget
országban rossz szemnek

— folytatá sir Williams,
melyben először említé

lékemben vala. Szeret-
vallom, most is Szeret-
ki, mi iránt hajlammal,
ték.

vt. kör.)

ismételjük, hogy Boczkó ur hivatalos köte-
lességéhez híven járt el és szállt fel, s mi-
szívesen kijelentjük, hogy a nyilatkozatra
valószínűleg téves információ szolgáltatott
okot, mert Boczkó ur tisztelettel nem pedig
sértő szóval emlékezett meg a casinó látó-
gatóiról.

— A Szabó Lajos czég tul oldaloni
hirdetését ajánljuk tisztelettel olvasóink fig-
yelmébe.

— Vásár ügy. Köztudomásra hozatik,
hogy a folyó hó 25-én eső karácsoni, — és az
1884 január 1-én Uj év napi ünnepek miatt,
a debreczeni heti ló és baromvásár, folyó évi
december hó 24 és 31-ik napjain, vagyis a
jelzett ünnep napokat megelőző hétfői napo-
kon fog megtartatni. Debreczen, 1883 decz.
17-én Debreczen város kapitányi hivatala.

— D. Nagy Lajos ur csemege-üzlet tu-
lajdonosnak mai számunkban foglalt hirde-
tésére felhívjuk a t. közönség figyelmét. Fent-
jelzett üzletben minden e szakba vágó cik-
nek nagyválasztékban és a legújnyosabb
árban kaphatók. Karácsony fákra igen esi-
nos, finom csukorkák is vannak.

— Névváltoztatás. Kiskoru O b l a t h
Vilmos szabadkai illetőségű debreczeni lakos
vezetéknevének „Ormós“-ra átváltoztatás a be-
lügyminiszterileg megengedett.

— A „Függetlenség“ ügye. A buda-
pesti kir. fenyítő törvényszékhez már vissza-
érkeztek aakéviselőháztól az összes vizsgá-
lati iratok a képviselőház elnökének amaz
értesítésével, hogy Verhovay Gyula mentelmi
joga felfüggesztett. Az iratokat áttették
Czárán vizsgálóbíróhoz, hogy Verhovay Gyu-
la megidézése és kihallgatása iránt intéz-
kedjék.

— 5—8 kilo súlyu sonkát nyersen
vagy füstölve illendő árban átvész D. Nagy
Lajos piacz utca, Svetics-ház.

X. Az új év közeledtével a cselédvál-
tozás is bekövetkezik, erre nézve Turay
Farkas közvetítő intézetét a legjobban
ajánlhatjuk. Ez intézet mindig igyekezett a
közönség igényeit minden tekintetben kielé-
gíteni, ugyanígy, hogy ma már nagy part-
fogásban részesül.

X A hasznos a kellemessel a szó
szoros értelmében a varrógépek párosul, há-
ziasszonyaink és iparosaink segítőjében. Ki
tehát egy illő karácsoni ajándék választása
miatt magával tisztába még nem volna, azt
szívesen figyelmeztetjük a világhírű, tartós
és könnyen kezelhető eredeti Singer varró-
gépekre, melyek felülmúlhatatlanságuknál
fogva újabbban ismét Amsterdamban érdemel-
ték ki a legmagasabb tiszteletdíjat. Helyben
a főraktárt Neidlinger G. ur Piacz utca
2145 sz. birja, mely üzlet meglátogatása
ép oly érdekes, mint tanulságos. —
Kéz- és lábbal hajtható varrógépek a leggy-
szertűbb és legdiszesebb kiállításokban, el-
látva a legelmésebb készülékkel; mindennemű
szegélyek készítéséhez, valamint szallagbe-
szegéshez, fodrozás s himzőnemű pipere-
munkákhoz, melyek kiállításra a vevőre vonzó
hatással bírnak. E mellett ezen kitűnő gép
megszerzése különösen az általán könnyűvé
tette, mivel azok csekély heti részletfizetésre
is kaphatók, mi által ezen hasznos eszköz
beszerzése mindenkinek tehetségében áll.

A tiszta-eszlári ügy a kir. táblán.

— Első nap, december 17. —

Nincsenek vádlottak, nincs hallgatóság.
Szigoru arcu bírák méltóságteljes nyuga-
lommal ülnek a zöld asztal körül, melyen a

feszület áll. Velük szemben csak a hírlapok
képviselői foglalják el a hallgatóság számára
fenttartott helyet. Nincs kitátás izgalmas
jelenetekre s így a közönség távol maradt.
A bírói széket nem verdesik a szenvedély
hullámai.

Az ítélőtáncban a tábla alelnöke s a
büntető osztály vezetője, Vajkay Károly
elnökök. Nyugodt vonásán az angol főbírák
komolysága és tekintélye ül; a hatalmas
agy mely munkája szemeiből sugárzik ki.
Oldalán Popovits Jenő és Balleg h
József bírák ülnek, távolabb Madaras
Lipót és vele szemben az asztal másik végén
Széll Farkas előadó foglalnak helyet.
Mint pótbíró Balogh Károly vesz részt
a tanácsban.

A tárgyalás a vádhatározat felolvasá-
sával kezdődik s az előadó az elnök kérdé-
sére konstatálja, hogy a vádhatározat lé-
nyeges részeiben megegyezik a főügyész
vádindítványával. Kiemeli továbbá, hogy a
főügyész már indítványában jelezte, hogy a
vádát azért emeli, hogy közvetlen tárgya-
lás után való tényállás kideríthető legyen.
A tárgyalás kezdetén azonban már a fő-
ügyész képviselője kijelentette, hogy a
vallászerteretési gyilkosság lévén a vizsgálat
irányelve, a vádat megállapíthatóknak nem
tartja, mi ellen a törvényszék elnöke rögtön
tiltakozott.

Előterjesztettek ezután az előnyomozat
megindítására vonatkozó adatok, kiemeltet-
vén, hogy a vizsgálattal Bary József tör-
vényszéki aljegyző bizott meg, mert a ren-
des vizsgálóbírák közül azon időben az egyik
szabadaság volt, a másik betegeskedett.

Az előadó Scharf Móricz jellem-
zésére a tárgyalás ide vonatkozó részének
felolvasása után megjegyzi, hogy a felmerült
körülmények világot vetnek a fiu lelkiéletére
és gondolkodás módjára. Anyjára kést do-
bott; bár az anya azt mondja, hogy kétszer
történt ez, az apa a fiúnak adott a tárgya-
lás alatt igazat, ki csak annyit ismert el,
hogy egy izben történt. Továbbá kétségte-
len, hogy a fiu a zsidó vallást megutáta.

Scharf Móricz vallomását illetőleg az
előadó konstatálja, hogy Solymossy Eszter-
nek fekvésére nézve a zsinagógában ellenté-
tesen vallott, a mennyiben a vizsgálat alatt
azt mondta, hogy a leány a templom hosz-
szában feküdt és arecezal az ajtófelé nézett,
míg a szemle alkalmával azt mondta, hogy
a leány fordítva feküdt. Továbbá Nagyfal-
uban azt állította, hogy ő a sirásra jött ki
apja házából, míg később azt mondta, hogy
a leányt csak akkor hallotta sirni, midőn
már ő benézett a kuleslyukon.

Kiemelte továbbá az előadó azt, hogy
Scharf Móricznak állított kínzására nézve a
vallomástétel alatt bizonyítékot nem tartal-
maznak a vizsgálat adatai, sőt azon tanuk
vallomásai, kik azt mondják, hogy Scharf
Móriczt bántalmazni látták, egymással ellen-
tétben állanak.

Scharf Móricz korára nézve az előadó
megjegyzí, hogy az csak hozzávetőleg ha-
tározható meg, mert a zsidó hitközség elő-
járóságának állítása szerint az anyakönyvek
1875-ben elégték. Maga az apa is csak kö-
rülbelül tudja meghatározni ha életkorát.

A bíróság tagjai megsejmelik Tiszta-Esz-
lár község tervrajzát s ezután az előadó a
bizonyítási anyag csoportosításában becsát-
kozott a gyilkosság vádjának tényálladékra
nézve. Előadta azon terhelő adatokat, me-
lyek az előnyomozás alatt felmerültek. A
kis Samu fiúnak elbeszélése volt tudvalevő-
leg kiindulási pontja e vizsgálatnak. A vé-
delem a fiu elbeszéléseivel szemben azon ma-

gyarázatot adja, hogy ott valószínűleg a
zsidó ujszülötteknél szokásos szertartási cse-
lekmény vitetett végbe s ezt láthatta a fiu,
ki metszésről beszél; mire az elnök azon pi-
káns megjegyzést tette, hogy a kis fiu leány-
ról beszél, kinél ilyesmit nem láthatott.

Az elnök kérdésére az előadó konsta-
tálja, hogy Bary József törvényszéki aljegy-
ző vezette a vizsgálatot. Arról, hogy ő kül-
detett ki e ezlára, végzés nincs az iratok
között; de a vizsgálat folyamában hozott
végzések mutatják, hogy az ő működése a
törvényszék által elismertetett.

A gyilkosság vádjára vonatkozó terhelő
adatok csoportosítását az előadó körülbelül
befejtette a mai ülés folyama alatt. A vádlot-
tak által a kérdéses éjszakán a templomban
létünkre vonatkozólag előterjesztett védeke-
zésre, valamint a koldus zsidónak foglalko-
zására vonatkozó állításokkal szemben az el-
nök konstatálta, hogy ez irányban a nyo-
mozás és igazolás sem a vizsgálat során, sem
a végítálgálás alatt nem történt meg.

Holnap a védelemre vonatkozó ada-
tok fognak előadatni.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

III. Bérlet. 14 szám.

Szerda decz. 19

Boccaccio

operette 3 felv.

Legujabb.

„Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai.

A német trónörökös olaszországi utazása.

Róma decz. 18. A német trónörö-
kös tegnap fél egykor megérkezett. Rop-
pant néptömeg várta. Megérkezésekor a
király és trónörökös a néptömeg lelke-
sült öröm kiáltásai között négyszer meg-
ölelték egymást. Ezután a vendég az
aostai herceget és olasz trónörökös is
megölelte. A tisztelgések és bemutatások
után, a feldisített utcákon keresztül a
Quirinalba hajtottak, hol a királyné üd-
vözölte, kinek kezét csókolt. Este nagy-
szerű kivilágítás és ünnepély.

Róma decz. 18. A német trónörö-
kös mint magán személy megy a vati-
kánba, hol mihelyt belép hivatalosan fo-
gadtatik.

Az új horvát bán.

Zágráb decz. 18. A bán tegnap a
tartomány gyűlésen lelkesülten fogadott be-
szédében kijelentette, hogy szigoruan fogra-
gaskodni a törvényekhez. Kiváló gondot
fog fordítani a közigazgatás és igazságszol-

gáltatás feladatainak megoldására, a föld-
mivélés, ipar s kereskedelem fejleszté-
tésére.

Felelős szerkesztő és kiadó lap tulajdonos
Vertesi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Nyilt-tér.

Résen legyetek!

Ha azt érzitek, hogy testeteknek tisztításra, erősí-
tésre vagy élénkítésre van szüksége, tartózkodjatok bár-
mely helyen, akár hivatalosodokban, gyárakban s mühe-
lyekben vagy falusi lakásokban, ne kélekedjétek, ne
gondoljátok, hogy a vesztély nincs jelen, ne várjátok be
a betegség kitorését, ne járduljátok a 70 krajczárnyi
csekély költséget, hanem vegyetek azonnal egy doboz
Brandt Richard-féle svájci labdacsozt s legközelebbi
gyógyszertárban. E lapdacsozt életet menthet meg!

A vételnél ügyelni kell, hogy a doboz címlapján
a fehér kereszt vörös mezőben s Brandt R. névalírása
megvan-e.

Hell-féle vegyelmezett tiszta maláta kivonat - készítmények.

Vacuumszerkezetekben tudományos
módszer gyanánt elkészítve, felülmúlja jósa-
ga és gyógyereje által minden a kereskedelem-
ben létező maláta kivonatu készítményeket és
az orvos urak és a közönség által igen ked-
veltek.

Hell-féle tiszta összpontosított maláta kivonat.
(40 és 60 kros üvegekben) mintszintén a
száraz maláta kivonatu (60 kros üvegekben)
igen jóízű gyógy és enyhítő szerek kathar-
rus ellen. A tiszta maláta kivonathól előállí-
tott compositiók:

Hell-féle maláta kivonatu vassal
vérszegénység, sápadtság és skrophulus ellen.

Hell-féle maláta kivonatu csukamajolajjal
mint jóízű pótléka a csukamajolajnak.

Hell-féle maláta kivonatu chininnel
hosszadszamas és hideglelős catharrusoknál.

Hell-féle maláta kivonatu mésszel
skrophusos betegségeknek és minden oly
eseteknek, a hol az orvos olvasztott méssz-
savakat a szervezethez szükségesnek találja.

Hell-féle malátaméz
különösen gyermekeknek katharrus ellen ki-
tűnő józe miatt igen kedvelt, —
egyáltalában gyógyereje és mint kedvelt ké-
szítmények jó hírnévnek örvend.

A 25% maláta kivonathól készült
Hell-féle maláta kivonatu-czukorkák

mandula alakban kitűnő ize és gyógyereje
miatt nagy kedveltségnek örvendenek és
minden a kereskedelemben létező czukorkák-
nál előnyvel bírnak. A Hell-féle maláta ki-
vonat czukorkák barna pergamentzsacsokban
10 krért és bádagszelecekben 15 és 25
krért gyógyszerárakban árultatnak.

A Hell-féle maláta kivonatu-készítmények belső ér-
teke miatt a legjobb hírnévnek örvendenek, és semmi
nemű reklámok vagy bizonyítványok hirdése ré-
szére nem szükségesek.

Főszékhelyük: Győr.

Hell G. és társa Troppau,
a bécsi nemzetközi gyógyszerészeti kiállításon érdem-
lémmel kitüntetett.

Raktár Debreczenben: Dr. Rothschneck Emil
gyógyszertárban.

Karácsonyi ajándéku

ajánl legfinomabb és legujabb angol és francia illatszereket, cachet, szap-
pant, bonbonniereket, fehéreneműek, ruhaneműek és szobák illatosítására

ILLATSZER-CASSETTEKET

továbbá:

Argosy-féle nadrágtartók! (új találmány)

Férfi reggeli kabátok! (angol különlegesség)

A legujabb férfi nyakkendőket

selyem zsebendők cachenezeket és harisnyákat, mindenféle téli keztyű-
ket. Férfi bál ingeket és

legujabb divatu kalapokat,

nemkülönbön igen szép választék plüsch és bőr albumokban, — szivar
és pénztárcákban, — uti eszközökben és még sok itt fel nem sorolt
cikkekben ajánl

SCHWARZ M. BENŐ.

férfi divat üzlete

piacz, a „Bika“ szálloda közelében.

Raktár: DEBRECZEN: Gerébý Pülöpnél.

Védjegy és szám 419 420.

Buda pesten. IV., Múzeum-körút 23. sz.

STRAGON-MUSTAR
patent csomagokban
Schmidt Viktor és fiai
Bécsi különlegesség
legjobb bető di márká 1/8, 1/4, 1/2, ki-
üvegekben; csak védjegygel ellátott
valódi készítmény kapható minden fül-
szer és csemege kereskedésben.

LILIONESSE

ismert kitűnő szépség szer, mindentéle bőr-
tisztálásra és eltávolítására.

Valódi minőségben kapható:

Dr. ROTHSCHEK V. EMIL

czegled utca 1. gyógyszerárakban
Debreczenben.

SZABÓ LAJOS czég.

Debreczenben, rózsatér,

tudomására hozza a nagyérdemű közönségnek, hogy leltározás alkalmából tette-
mes mennyiségű

ruhahelmék, flanelek, féli kendők

s több más czikkek lettek a beszerzési áránál jóval lejjebb szállítva s áruba
bocsátva.

Az eredeti SINGER varrógépek az

AMSTERDAMI

világkiállításon

az első és legnagyobb díjat nyerték a

DISZ-OKLEVELET

valamint ezideig minden, Páris, Bécs, Philadelphiai világkiállításon; — hol az eredeti Singer
varrógépek a legelső kitértetésben részesítettek; — úgy jelenleg is azok feltűnő előnyei a
legfőbbesben lettek elismervé.

Neidlinger G. Debreczen piacz-utca 2145.

Negyed évre 1 forint.
Egész évre 4 forint.

Fölhívás előfizetésre!

Talpra Magyar

Politikai és közgazdasági KÉPES hetilap.

MEGJELENIK HETENKENT VÁLTAKOZVA 1—1¹/₂ IVEN.

Hozni fog:

1. Politikai szövegeket.
2. Országgyűlési tudósítást.
3. Politikai heti szemlét.
4. Érdekes híreket a nagyvilág minden tájékáról.
5. Társadalmi, gazdasági, iparügyi és másféle hasznosnak tájékoztató ér-
tekezéseket.
6. Hazai és külföldi nevezetes egyénekéről hiteles életrajzot.
7. Magyarország és a nagy világ legszebb vidékeinek leírását.
8. Rajzokat a magyar népeletről.
9. Lelekesítő verseket; érdekesítő elbeszéléseket; tanulságos részlete-
ket a magyar nemzet történetéből.
10. Mulatságos adomákat, találós meséket, körmönfont rejtvényeket.
11. Hasznos tanácsokat a gazdák és gazdasszonyok részére.
12. Állandó kalendáriumot; piaci és vásári híreket időjósokat, kis-
és nagy lutrikat, stb.

Szóval mindent, — ahol kell, a legszebb képekkel kísérve, — ami a
nagy közönségnek kellemes szórakozást, üdvös tanúságot, szükséges alakulást
nyújthat.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt. — Fél évre 2 frt. — Negyed évre 1 frt.

Aki fél évre előfizet, február hóban számos képpel díszített emlékkönyvet
kap ily cím alatt: HALOTTAIBÓL, mely a király szegedi látogatását fogja sok
más érdekes eseménnyel együtt a magyar nép könyves polczán megörökíteni.

Van egy külön szavunk a gyűjtő urakhoz is, különösen a falusi lelkes,
tanító, jegyző, gazdatiszt urakhoz, valamint a nép minden igaz barátjához.

Mi az eddigi szokástól eltérőleg becsületesen osztozni kívánunk munkánk
hasznát azokkal, akiknek az köszönhető. Vagyis:

A ki legalább három előfizetést gyűjt, ami negyedévre három, fél évre hat frt,
csak az összeg közhatalmat tartozik beküldeni; más szóval 3 frtból csak két frtot;
4 frtból 2 frt 70 krt; 5 frtból 3 frt 50 krt; 6 frtból 4 frtot, és így fölébb.

Aki tehát példánul kilencz frtot gyűjt, fáradságáért három frt elismerés-
ben részesül s csak hat frtot köteles eljuttatni hozzánk.

Azok buzgósságát és szíveségét, akik husz frtot gyűjtenek, a megjelölt
összeget felül még külön meglepetéssel is viszonzozzuk.

Végre a legtöbbet gyűjtőknek újévi ajándékul öt darab újdonsult arany-
nyal kedveskedünk.

Az előfizetés minden postahivatalnál legkönnyebben postaltalványokkal
eszközölhető ily cím alatt:

A „Talpra magyar” kiadóhivatalának Budapesten (Egyetem-utca 4. sz.).

Hogy a külső kiállítás is díszes lesz, e mellett szolgáljon kezességül, hogy
a Franklin-Társulatnál nyomtatjuk s innen is fog szétküldetni.

Budapest 1883 decz. 1-en.

ÁLDOR IMRE

felelős szerkesztő.

Az első szám 1884 január hó 3-án fog megjelenni: az előfizetéseket kér-
jük lehetőleg december végeig eszközölni.

Negyed évre 1 forint.
Egész évre 4 forint.

Dr. SCHMIDT hírneves

tyukszem-balzsama

sok évtized óta használ-
tatik a tyukszemek tel-
jes és fájdalom nélküli
eltávolítására.

A hatás rendkívüli,
a mennyiben többszöri

használat után a tyukszemek minden to-
vábbi műtét nélkül elenyésznek. Ara egy
doboznak 15 flastrommal és egy szaruasó-
val, melylyel a tyukszemet ki lehet húzni
23 kr. c. é.

NB. A flastrom vételénél kéretik a t.
közönség a fentlátható ellenőrző jegyre
ügvelni.

Védjegy.

Dr. Behr ideg-kivonata

gyógyfűvekből saját rendszer-
szerint összeállítva, a mely
sok év óta idegbántalmak, mig-
ráne, isias, hát és gerinc fá-
dalmak, nyaralyatörés, elgyen-
güések, köszvény és minden-

Védjegy. nemü rheuma ellen nagy si-
kerrel használtatik. Továbbá használtatik
Dr. Behr idegkivonata izom merevségnél,
csukló és izom-rheumánál, főfájás és fülzu-
gásnál. A Dr. Behr féle idegkivonatot kül-
sőleg használtatik. Egy üvege ára hasz-
nálati utasítással 70 kr.

NB. Ezen präparatum vételénél kéretik a
t. közönség az üvegen lévő ellenőrző véd-
jegyre ügyelni.

Főszallító iroda: Gloggnitz, Aiso-Ausztria Bittner Gyula gyógytárában.

Mindkét gyógyszer valódi minőségben Debreczenben: GÖLT N. ur gyógytárá-
ban kapható, valamint Magyarország összes gyógytáráiban.

N. B. A präparatum vételénél kéretik a t. közönség a fent látható ellenőrző jegyre ügyelni.

KATZ LAJOS

borkereskedésében

Debreczen, főpiacz 1899. szám.

Tisztán kezelt kiténő érmelléki borok következő árban adtnak literenként kimérve:

1 liter 1883.	20 kr.	Bakar	24 kr.
1 liter 1882.	24 kr.	Bakar	30 kr.
1 liter 1878.	30 kr.	Bakar	36 kr.
1 liter 1880.	40 kr.	Bakar	50 kr.

Fehér üveges csemege borok:

1 üveg 1874. diószegi bakar	60 kr.
Ujváry féle 1866. diószegi bakar	70 kr.
magyaradi	60 kr.
Grf Nemes-féle Ristling	60 kr.

O-vörös csemege borok:

1 nagy üveg meucsi vörös	60 kr.	Kis üveg	30 kr.
1 " " Egri burgondi	70 kr.	"	35 kr.
1 " " budai sashegyi	70 kr.	"	35 kr.
1 " " szegszárdi	80 kr.	"	40 kr.
1 " " Bordeauxi	frt 1.50 kr.	"	
Károliczi Racz ürmös	70 kr.	Kis üveg	35 kr.

ASSZU BOROK:

1866. tasnádi asszu bor	frt 1.—	Kis üveg	50 kr.
Rusti asszu bor	frt 1.20	Kis üveg	60 kr.
Tokai asszu bor	frt 1.50	Kis üveg	75 kr.
O-Malaga seet	frt 2.25	Kis üveg	frt 1.15 kr.

Magyar és francia pezsgők és több itt fel nem sorolt hordós és üveges borok.
Fenti borok 50 literől kezdve igen mérsékelt ár számítás mellett; helybeli és vidéki
megrendeléseknek gyors és pontos kiszolgáltatást biztosít

KATZ LAJOS borkereskedő

a „HUNGÁRIA” kávéház mellett.

1883.

D. NAGY LAJOS

CSEMEGE és FÜSTÖLT HUSNEMÜEK

ÜZLETE

DEBRECZEN, piacz-utca 1825/26.

Ajánlja következő czikkei:

Kiténő minőségű kassai és depr. sonka főve és fővetlen.

Kassai koppasztott bőrös peccsenye (Kaiserdeisch.)

Legjobb minőségű páczolt és füstölt nyelv.

Olasz szalámi és mortadella.

Pesti készítményű nyelv és disznósajt.

Saját gyártmányú FÜSTÖLT és FÜSTÖLTLEN KOLBÁSZ,

FRANCZIA és MAGYAR MUSTÁR.

Naponkint friss FRANKFURTI VIRSTLI.

Paprikás szalonna és zsír

a napi árfolyam szerint legolcsóbban, kicsinyben és nagyban.

Különféle leginkább kedvelt halak.

Többféle a kelendőségnek örvendő sajtok u. m.: EMMENTHALI,

GRÖI, GORGONZOLA, STRACHINÓ, EIDAMI, IMPERIAL és ROMODOUR

Mindenféle csemegek, nevezetesen francia szilva, datolya,
brünellen, malaga-szőlő, mustár-kolbász, francia mandula,
olasz moyoró törve és törtetlen.

Többféle VÖRÖS és ASSZU BOROK.

Legjobb minőségű rumok és theák, valódi angol thea-kenyér.

Finom czukorkák, melyek karácsonyfára igen alkalmasak.